

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) konaného dne 23. června 2022

Místo a čas schůze: Hybridní jednání (Strakova akademie, 10:00)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bálková Pavla <u>zastupuje:</u> Máchová Šárka	MSp
2.	Bartoň Daniel	advokát
3.	Bělohávková Kateřina <u>zastupuje:</u> Sailer Markéta	MV
4.	Chaloupková Jaroslava	Acorus
5.	Ježková Veronika	nezávislá odbornice
6.	Krpálková Jindřiška	Pro Dialog
7.	Marvánová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
8.	Pešáková Kristýna	Spondea
9.	Poláková Jitka (místopředsedkyně)	proFem
10.	Prokopová Zdena	ROSA – centrum pro ženy
11.	Šimáček Martin	Centrum sociálních služeb Praha
12.	Vrbický Jan	MPSV

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Berkovec Jiří	MZd
2.	Čechová Jitka	Persefona
3.	Jůzová Kotalová Kristýna	MPSV
4.	Viktorinová Lucie	MŠMT
5.	Vojtíšková Martina	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
6.	Wünschová Petra	Centrum LOCIKA

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Andreska Zuzana	NKC Gender a věda, ÚV ČR
2.	Kršíková Michaela	Spondea
3.	Kornetová Andrea	Policie ČR
4.	Petrenko Roman	Nadace Sirius
5.	Presserová Petra	proFem
6.	Přesličková Hana	Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Tajemník Výboru: *Pavlíček Michal*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretariát“): *Šamová Monika*

Z celkového počtu **18** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru přítomno **11** osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášení schopný.

Návrh programu jednání:

Návrh programu jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách 23. června 2022 od 10:00	
1. Úvod a schválení programu;	B. Marvánová Vargová
2. Informace o plnění úkolů z předchozího jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;	sekretariát Výboru
3. Plán činnosti Výboru na léta 2022 - 2023;	B. Marvánová Vargová, členové a členky Výboru
4. Aktuální informace o přípravě novely zákona o sociálních službách a plnění doporučení Analýzy specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR;	J. Vrbický
5. Představení aktuálních výstupů projektu Institutu pro kriminologii a sociální prevenci "ViolenceOFF";	H. Přesličková (IKSP)
6. Představení hlavních výstupů analýzy „Odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách: analýza rozhodovací praxe“;	P. Presserová (proFem)
7. Problematika sexuálního obtěžování na vysokých školách;	B. Marvánová Vargová, Z. Andreska (NK Gender a věda), členové a členky Výboru
8. Různé.	členové a členky Výboru

Ad bod 1 – Úvod a schválení programu;

B. Marvánová Vargová zahájila jednání Výboru a přivítala přítomné. Následně informovala o jmenování nové zmocněnkyně pro lidská práva K. Šimáčkové Laurenčíkové, jmenování členů a členek Rady vlády pro lidská práva (dále jako „Rada“) a souvisejícím jmenování členů a členek Výboru. Několik dosavadních členů a členek Výboru neprojevovalo zájem o pokračování v členství, mj. také místopředseda Výboru J. Potměšil, s čímž souvisí potřeba jmenování místopředsedy nového. B. Marvánová Vargová za předsednictva Výboru navrhla na tuto pozici stávajícího člena M. Šimáčka. Nikdo z přítomných neměl k návrhu výhrady, tudíž B. Marvánová Vargová doporučila jmenovat M. Šimáčka novým místopředsedou Výboru, a to v souladu s čl. 3 odst. 3 statutu Výboru ve spojení s čl. 4 odst. 3 a 4 odst. 5 statutu Rady. Současně přivítala také nového člena a členku Výboru, jmenovitě advokáta D. Bartoňe a novou ředitelku organizace Spondea K. Pešákovou.

B. Marvánová Vargová následně představila program jednání.

O návrhu programu následně proběhlo hlasování: 11 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 2 - Informace o plnění úkolů z předchozího jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;

M. Pavlíček představil plnění úkolů z předchozího jednání Výboru. Jedním z úkolů bylo rozeslat návrh usnesení Výboru k *Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí na ženách a domácího násilí* k hlasování per rollam (Sekretariát). Výbor toto usnesení schválil per rollam dne 11. dubna 2022. Druhým úkolem bylo zařadit informaci k aktuálnímu stavu přípravy návrhu novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „zákon o sociálních službách“), a způsobu plnění doporučení Analýzy dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím v ČR na jedno z příštích jednání Výboru. Tato informace byla zařazena jako bod č. 4 jednání.

B. Marvánová Vargová stručně informovala o jednání Rady, které proběhlo 7. června 2022. Na jednání představila priority Výboru na další období a plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022 v uplynulém roce. Premiér P. Fiala považuje téma domácího a sexuálního násilí za velmi důležité a je otevřen diskusi o tom, jak zlepšit situaci obětí v ČR.

M. Pavlíček dále informoval o aktuálních výstupech činnosti Sekretariátu. Zpráva za rok 2021 o plnění Akčního plánu byla odeslána Radě ke schválení per rollam do 24. června 2022. Následně bude předložena vládě ČR pro informaci. Od posledního jednání Výboru se Sekretariát věnoval zejména vyhodnocení Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále jako „Strategie“), přípravě statistické ročenky k domácímu a genderově podmíněnému násilí a přípravám českého předsednictví v Radě EU. Jednou z pořádaných předsednických akcí bude i mezinárodní konference k online formám genderově podmíněného násilí, která proběhne dne 29. listopadu 2022. Během léta by také měly být ve spolupráci s MF vyhodnoceny zbývající výzvy v rámci Norských fondů.

B. Marvánová Vargová doplnila, že na podzim je chystáno také tematické jednání Rady zaměřené na problematiku domácího a genderově podmíněného násilí.

Ad bod 3 – Plán činnosti Výboru na léta 2022 - 2023;

B. Marvánová Vargová stručně představila Plán činnosti Výboru a priority na další období (blíže viz příloha č. 1 zápisu). Výbor se zaměří zejména na zajištění dostupnosti specializovaných služeb pro oběti, zajištění přístupu obětí ke spravedlnosti a podporu obětí v krizových situacích jakými jsou pandemie onemocnění covid-19 či válka na Ukrajině. Velkou výzvou pro Výbor tento rok představuje také příprava navazujícího Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí. První workshop pracovní skupiny k jeho přípravě proběhne již dnes odpoledne a naváže tak na jednání Výboru. Návrh Plánu činnosti Výboru na léta 2022 – 2023 byl členům a členkám rozeslán k připomínkám do 20. června 2022. Připomínky k návrhu nikdo z členů a členek neuplatnil před, ani během jednání.

B. Marvánová Vargová následně zahájila hlasování o usnesení č. 3/2022:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách,

schvaluje Plán práce Výboru na léta 2022 – 2023.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 10 pro, 0 proti, 1 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 4 - Aktuální informace o přípravě novely zákona o sociálních službách a plnění doporučení Analýzy specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR;

J. Vrbický informoval o přípravě novely zákona o sociálních službách. Novela by měla mít dvě části. První by se měla zaměřit na materiálně-technickou oblast a měla by nabýt účinnosti od 1. ledna 2023. Druhá část novely se bude týkat změny systému sociálních služeb a jejich financování s předpokládanou účinností od 1. července 2024. Novela je připravována mj. v kontextu navrhované novely zákona o dlouhodobé péči, která by měla nabýt účinnosti taktéž 1. července 2024. Připravovaná novela zákona o sociálních službách mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, v oblasti poskytování psychiatrické a zdravotní péče. MMR ve spolupráci s MPSV připravuje také zákon o dostupnosti bydlení, který může mít dopad na sociální služby. V uplynulých měsících proběhly konzultace a připomínkování ze strany partnerů, včetně organizací zastoupených ve Výboru. MPSV obdrželo také dopis předsedkyně Výboru s návrhy, na co je potřeba se v rámci novely zaměřit v souvislosti s problematikou domácího a genderově podmíněného násilí. MPSV jej vzalo na vědomí a o návrzích bude diskutovat. Do poloviny července 2022 by měl být připraven návrh věcné změny a do konce srpna 2022 hodnocení dopadů regulace a důvodová zpráva. V září 2022 by pak měl být zahájen legislativní proces a do konce listopadu 2022 by měl být návrh novely předložen vládě ČR.

J. Poláková se zeptala, které připomínky týkající se oblasti domácího a genderově podmíněného násilí MPSV zvažuje v návrhu zohlednit.

J. Vrbický odpověděl, že MPSV je ochotné diskutovat o vytvoření nové specializované služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí či o úpravě základních specifických činností sociálních služeb. Pokud by vedení rozhodlo o zužování typologie sociálních služeb, je možné rozšířit odborné sociální poradenství o některé další aktivity týkající se této cílové skupiny, případně redefinovat okruh cílové skupiny. Počítá se také se zavedením nové

povinnosti pro poskytovatele sociálních služeb, a to pravidelně zadávat a revidovat informace o dostupné kapacitě služby, což by se mělo promítnout do veřejného registru a zjednodušit vyhledání vhodné služby pro jejich uživatele a uživatelky. Zvažuje se také možnost u některých typů sociálních služeb pracujících s oběťmi domácího násilí zařadit do cílové skupiny i osoby blízké oběti. Nepočítá se však s tím, že by sociální služby pracovaly s násilnými osobami. Výše uvedenými změnami by mělo dojít k lepšímu naplnění společných plánů, strategických dokumentů v této oblasti vč. některých doporučení Analýzy specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí v ČR. J. Vrbický dále uvedl, že MPSV je otevřeno diskutovat o standardech personálního zajištění sociálních služeb. Hodnocení dopadů regulace by mělo být mnohem více opřeno o data. J. Vrbický v této souvislosti vyzval členy a členky k zaslání všech relevantních studií, analýz a dalších relevantních materiálů k domácímu a genderově podmíněnému násilí skrze tajemníka Výboru.

J. Poláková se dotázala, které připomínky MPSV není ochotno zohlednit.

J. Vrbický odpověděl, že připomínek dorazilo velké množství. Na jejich základě možná bude nutné změnit typologii sociálních služeb a základních činností. Nebude akceptován návrh na zavedení pracovní pozice „expert“. Řada připomínek uváděla, že chybí velké množství specifických odborností a pracovních pozic. V tomto ohledu nelze vyjít každému úseku a pozici vstříc. Tato problematika však bude zohledněna v personálním standardu. Nadále trvá také nevole různých stran pracovat s termínem „genderově podmíněné násilí“.

J. Poláková se zeptala, zda v kontextu domácího násilí dojde k požadovanému omezení na max. dvě sociální služby pro jednoho poskytovatele.

J. Vrbický odpověděl, že toto omezení je součástí návrhu.

J. Chaloupková se dotázala, jakým způsobem budou definovány nepříznivé sociální situace.

J. Vrbický uvedl, že návrh počítá s okruhem cílových osob, který se bude odvíjet od nepříznivé sociální situace. V návrhu bude konkrétně uvedeno, že se jedná o oběť něčeho.

M. Pavlíček se zeptal, zda by bylo možné realizovat k podkladům a návrhu novely schůzku předsednictva Výboru a MPSV a kdy by případně pro tuto schůzku byla vhodná doba.

J. Vrbický odpověděl, že relevantní materiály by MPSV uvítalo do konce července a schůzku na přelomu července a srpna.

Ad bod 5 - Představení aktuálních výstupů projektu Institutu pro kriminologii a sociální prevenci "ViolenceOFF";

H. Přeslíčková stručně představila projekt Institutu pro kriminologii a sociální prevenci ViolenceOFF zaměřený na zlepšení systému práce s násilnými osobami a jeho aktuální výstupy (blíže viz příloha č. 2 zápisu). Jedním z doporučení realizovaného šetření mezi poskytovateli sociálních služeb je mj. návrh možnosti intervenčních center pracovat s touto cílovou skupinou.

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazil M. Šimáček. Počet přítomných osob s hlasovacím právem stoupl na 12.

H. Přesličková se dotázala na provázanost Výboru a Pracovní skupiny pro práci s násilnou osobou (dále jako „Pracovní skupina“).

M. Pavlíček odpověděl, že se jedná o pracovní skupinu Výboru, které se účastní 5 členů a členek Výboru.

J. Krpálková navrhla, aby se jednání Výboru a Pracovní skupiny účastnila další osoba.

V. Ježková se dotázala, proč je v rámci projektu doporučována práce s násilnými osobami v aktuálně jediné ze zákona zřízené specializované službě pro oběti domácího násilí. Práce s násilnými osobami v rámci intervenčních center by podle ní měla za následek narušení důvěry obětí domácího násilí v systém pomoci.

H. Přesličková doplnila, že se jedná o doporučení vzešlé z dotazníkového šetření mezi poskytovateli služeb. Intervenční centra se z velké části k této možnosti přihlásila sama. Argumenty o ztrátě pocitu bezpečí obětí v šetření také zazněly. Z odpovědí dotazovaných vyplývá potřeba pracovat s celým rodinným systémem zasaženým násilím, a to zejména v regionech, kde žádný program pro práci s násilnými osobami není. Intervenční centra jako dostupná regionální služba věnující se domácímu násilí se jeví jako jedna z možností, jak dostupnost práce s násilnou osobou zajistit.

B. Marvánová Vargová uvedla, že specializované služby pro oběti domácího násilí by měly zůstat specializované na domácí násilí a jeho oběti. Práci s celým rodinným systémem zajišťují rodinné poradny.

Z. Prokopová uvedla, že souhlasí s tím, že s celým rodinným systémem by měly pracovat spíše rodinné poradny.

M. Sailer se dotázala, zda se do výzkumu zapojilo i centrum Locika, které pracuje s celým rodinným systémem. MV v rámci dotačního řízení zaměřeného na podporu práce s násilnými osobami podporuje také organizaci Liga otevřených mužů, která pořádá metodické semináře a oslovuje všechny relevantní aktéry zapojené do řešení problematiky domácího násilí. Dotační program se bohužel dlouhodobě potýká s nízkou finanční alokací. M. Sailer dále uvedla, že navrhované zavedení centrální databáze násilníků vidí jako problematické. V rámci Policie ČR existovaly v minulosti snahy o zavedení databáze deviantů, ale ta nebyla nikdy schválena.

J. Krpálková uvedla, že rodinné poradny nejsou schopné rozdělit práci tak, aby se oběť nesetkala s pachatelem, neboť násilí nevnímají jako zcela zásadní faktor. Musely by změnit svojí filozofii a postupy. S databázemi má špatnou zkušenost zejm. v souvislosti se stigmatizováním obětí a pachatelů.

H. Přesličková doplnila, že databáze násilných osob vychází z inspirace ze zahraničí. Návrh databáze by musel být součástí dlouhodobějších diskusí.

B. Marvánová Vargová přivítala mezi přítomnými M. Šimáčka.

M. Šimáček se přivítal s přítomnými a poděkoval za projevenou důvěru. Současně se omluvil z jednání z důvodu naléhavých pracovních povinností a avizoval svou účast na jednání příštím.

K. Pešáková uvedla, že Spondea poskytuje službu intervenčního centra i program pro zvládání vzteku. Aktuálně čelí vysokému zájmu osob, které chtějí změnit své násilné jednání. Stávající

poloviční úvazek terapeuta však není schopen tuto potřebu pokrýt. K. Pešáková dodala, že se bude ráda účastnit jednání Pracovní skupiny.

J. Poláková uvedla, že jí mrzí odmítnutí přizvání k výzkumu. ProFem poskytuje i službu intervenčního centra a nepovažuje práci s násilnou osobou v rámci této služby za dobrou cestu. Např. Centrum sociálních služeb Praha má řadu různých oddělených služeb, tam práce s násilnou osobou může fungovat. U organizací zaměřujících se na práci s oběťmi by však v tomto případě došlo ke ztrátě jejich důvěry a pocitu bezpečí. J. Poláková se dotázala, jak budou výstupy projektu dále využity.

H. Přeslíčková doplnila, že intervenční centra projeví zájem pouze o možnost volby s touto cílovou skupinou pracovat, nikoliv však zájem o systém, kde by měla všechna intervenční centra s touto cílovou skupinou povinnost pracovat. Evaluace úspěšnosti programů práce s násilnými osobami je další velké téma projektu. Zásadní rozdíly v úspěšnosti jsou patrné mezi osobami, které do programů nastupují dobrovolně a těmi, kterým bylo absolvování nařízeno. Druhá část projektu je zaměřená na aplikování a publikaci získaných poznatků.

V. Ježková uvedla, že považuje za velmi důležité při formulaci doporučení zohledňovat nutnost důsledného oddělení služeb pro oběti a násilné osoby. Zásadní je necentralizovat tyto služby na jednom místě. Vyjádřila obavu, aby se z intervenčních center nestala kvazi mediační místa. Mediace v těchto případech není vůbec vhodná. Je důležité také zohledňovat velikost města, ve kterém se služby nacházejí a počet pracovníků a pracovníc vyčleněných na jednotlivé služby.

J. Vrbický uvedl, že práce s touto cílovou skupinou není kompetenčně vyřešena ani v rámci resortů, ani v rámci Výboru. Výbor by se měl shodnout na typu služeb pro tuto cílovou skupinu a zákoně, který by měl tuto problematiku řešit.

M. Kršíková uvedla, že všichni přítomní a přítomné shodně vnímají intervenční centrum jako půdu pro osoby ohrožené domácím násilím. Otázku legislativního ukotvení práce s násilnými osobami považuje za důležitou, neboť je podle ní potřeba propojovat práci s celým rodinným systémem zasaženým násilím.

H. Přeslíčková dodala, že všichni zapojení do výzkumu vnímají potřebu oddělení služeb pro osoby ohrožené a osoby násilné. Je však potřeba najít subjekt, který by systém práce s násilnou osobou zastřešoval.

J. Krpálková k tomu uvedla, že v rámci Výboru není vydiskutován jasný postup, jak na práci s násilnou osobou nahlížet. Tato diskuse by měla proběhnout ještě předtím, než v tomto ohledu Výbor začne navrhopvat opatření.

M. Kršíková považuje za důležité hledat cesty, jak propojovat práci intervenčních center a programů pro práci s násilnými osobami.

B. Marvánová Vargová ukončila diskuzi k tomuto bodu a vyhlásila přestávku do 11:55.

V průběhu projednávání tohoto bodu odešel M. Šimáček. Počet přítomných osob s hlasovacím právem klesl na 11.

Ad bod 6 - Představení hlavních výstupů analýzy „Odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách: analýza rozhodovací praxe;

P. Presserová představila stručně analýzu odškodňování obětí domácího a sexuálního násilí (blíže viz příloha č. 3 zápisu).

V průběhu projednávání tohoto bodu odešla M. Sailer. Počet přítomných osob s hlasovacím právem klesl na 10.

J. Poláková informovala přítomné o proběhlém kulatém stole k této problematice se zástupci a zástupkyněmi MSp a dalšími relevantními aktéry, na základě kterého byla představena doporučení ke zlepšení situace obětí domácího a sexuálního násilí. V této souvislosti navrhla usnesení Výboru.

B. Marvánová Vargová po diskuzi s přítomnými zahájila hlasování o usnesení č. 4/2022:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

upozorňuje na základě výsledků výzkumu projektu „VICO - práva obětí genderově podmíněného násilí na odškodnění“ a odborné diskuse se zainteresovanými subjekty v této problematice, na potřebu zlepšení legislativy, zjednodušení systému a zkvalitnění praxe v odškodňování obětí sexuálního a domácího násilí, a

doporučuje MSp, MPSV a MV se seznámit s výstupy výzkumu realizovaného v rámci projektu „VICO - práva obětí genderově podmíněného násilí na odškodnění“ a naplňovat doporučení, která byla v této souvislosti formulována.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 10 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 7 - Problematika sexuálního obtěžování na vysokých školách;

M. Pavlíček omluvil L. Viktorinovou z jednání z důvodu nemoci a informoval přítomné o tom, že MŠMT zašle Výboru informaci o aktuálních krocích k prevenci sexuálního obtěžování na vysokých školách.

B. Marvánová Vargová navrhla vzhledem ke zbývajícimu času přesunout bod k problematice obtěžování na vysokých školách na příští jednání. V návaznosti na aktuální kauzy sexuálního obtěžování na vysokých školách by ráda navrhla navázat na dopis MŠMT vysokým školám k této problematice z roku 2017 a formulovala usnesení Výboru. Současně by na příštím jednání byly představeny související aktivity Národního kontaktního centra - gender a věda v této oblasti.

Ad bod 8 - Různé

J. Krpálková informovala přítomné, že v oblasti zajištění zakotvení asistovaných kontaktů nedošlo od minulého jednání k žádnému posunu. Bližší informace představí na příštím jednání.

Termíny dalších setkání Výboru jsou stanoveny na 22. září a 15. prosince 2022 od 10:00 na ÚV ČR.

Shrnutí úkolů a závěrů jednání Výboru:

- Zařadit na příští jednání bod k problematice sexuálního obtěžování na vysokých školách;
- Rozeslat členům a členkám doporučení vycházející z analýzy Odškodňování obětí trestných činů v kontextu násilí na ženách;
- Zaslát tajemníkovi Výboru výzkumy, analytické studie a další relevantní materiály k problematice domácího a genderově podmíněného násilí do konce července 2022 (členové a členky Výboru).

Jednání bylo ukončeno ve 12:30.

Schválila:

B. Marvánová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů.